

2. LIETUVOS ADVOKATŪROS ADVOKATŲ GARBĖS TEISMO ATASKAITA

Visuotinis advokatų susirinkimas 2011 m. balandžio 22 d. išrinko tris Advokatų garbės teismo narius (Mindaugą Kukaitį, Zenoną Naus, Edmundą Budvytį), kitus du Advokatų garbės teismo narius (Robertą Ivanauską ir Algirdą Matuizą) 2011 m. liepos 20 ir 28 d. įsakymais skyrė Lietuvos Respublikos teisingumo ministras. Garbės teismo nariai 2011 m. pirmame Advokatų garbės teismo posėdyje pirmininku išrinko advokatą Mindaugą Kukaitį, pirmininko pavaduotoju – advokatą Zenoną Naus, sekretoriumi – advokatą Edmundą Budvytį.

Po 2013 m. balandžio 12 d. visuotinio advokatų susirinkimo:

- Advokatų garbės teismas gavo 28 drausmės bylas, iš jų 3 bylos, kurios buvo nagrinėjami 21 advokato ir advokato padėjėjo pažeidimai dėl įmokų bendriems advokatūros reikalams nemokėjimo, advokato profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo poliso ir (ar) sveikatos pažymos nepateikimo ir kvalifikacijos nekėlimo;
- Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 12 Advokatų garbės teismo posėdžių;
- Advokatų garbės teismas išnagrinėjo 28 (3 iš jų iškeltos 21 advokatu ir advokato padėjėjui dėl įmokų bendriems advokatūros reikalams nemokėjimo, advokato profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo poliso ir (ar) sveikatos pažymos nepateikimo ir kvalifikacijos nekėlimo) drausmės bylas;
- Vienos advokatės drausmės byla sustabdyta nuo 2013-03-21, kol nebus priimtas procesinis sprendimas dėl galimo ikiteisminio tyrimo byloje;
- Vieno advokato padėjėjo drausmės byla sustabdyta, kol Advokatų tarybos sprendimu advokato padėjėjas laikinai išbrauktas iš advokatų padėjėjų sąrašo;
- Trijų advokatų drausmės bylos nutrauktos, nes advokatai iki Advokatų garbės teismo posėdžio buvo išbraukti iš Lietuvos praktikuojančių advokatų sąrašo.

Per ataskaitinį laikotarpį iki šios ataskaitos pateikimo Advokatų garbės teismo išnagrinėtose drausmės bylose priimti sprendimai:

1. Advokatų drausmės bylose:

- pasiūlyta Lietuvos advokatūros Advokatų tarybai panaikinti Lietuvos advokatūros sprendimus pripažinti asmenį advokatu – 3 advokatams;
- pareikšta pastaba – 2 advokatams;
- pareikšta pastaba ir skirtas veiklos sustabdymas – 1 advokatu;
- pareikštas papeikimas – 6 advokatams;

- pareikštas papeikimas ir skirtas veiklos sustabdymas – 1 advokatu;
- pareikštas viešai skelbiamas papeikimas – 11 advokatų (iš jų 4 skirtas veiklos sustabdymas);
- nuspręsta drausminės nuobaudos neskirti ir apsiriboti bylos svarstymu – 3 advokatams;
- nuspręsta drausminės nuobaudos neskirti suėjus drausminės atsakomybės taikymo senačiai – 1 advokatu;
- nuspręsta drausminės nuobaudos neskirti nesant drausminės atsakomybės taikymo pagrindo – 3 advokatams.

2. Advokatų padėjėjų drausmės bylose:

- išbraukti iš advokatų padėjėjų sąrašo – 4 advokato padėjėjams;
- pareikšta pastaba – 1 advokato padėjėjui;
- pareikštas papeikimas – 1 advokato padėjėjui;
- pareikštas viešai skelbiamas papeikimas ir skirtas veiklos sustabdymas – 2 advokato padėjėjams;
- nuspręsta drausminės nuobaudos neskirti ir apsiriboti bylos svarstymu – 2 advokato padėjėjams.

Per ataskaitinį laikotarpį Vilniaus apygardos teismui pateiktas vienas advokato skundas dėl Advokatų garbės teismo sprendimo drausmės byloje. Pirmosios instancijos teismo sprendimu advokato ieškinys buvo atmestas.

Vienas skundas pareiškėjo buvo pateiktas Vilniaus apygardos teismui, jame prašyta panaikinti Garbės teismo sprendimą skirti advokatu papeikimą. Vilniaus apygardos teismas 2013-10-28 priėmė nutartį perduoti bylą pagal teisingumą Vilniaus miesto apylinkės teismui. Byla dar neišnagrinėta pirmosios instancijos teisme.

Pažymėtina, kad remiantis Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo pakeitimo pagrindu (Nr. XII-496, 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3999 (2013-07-23)), nuo 2013 m. liepos 23 d. Advokatų garbės teismo galios sumažintos ir Advokatų garbės teismas nebegali priimti sprendimo – pripažinti negaliojančiu Lietuvos advokatūros sprendimą pripažinti asmenį advokatu. Advokatų garbės teismas, nustatęs pažeidimus, už kuriuos reikėtų šalinti advokatą, dabar gali priimti griežčiau sia sprendimą – tik pasiūlyti Lietuvos advokatūros Advokatų tarybai panaikinti Lietuvos advokatūros sprendimą pripažinti asmenį advokatu, o ar advokatas bus nubaustas, ar ne, spęs Advokatų taryba.

Advokatų garbės teismas, nagrinėdamas 21 advokato ir advokato padėjėjo drausmės bylas dėl įmokų bendriems advoka-

tūros reikalams nemokėjimo, advokato profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo poliso ir (ar) sveikatos pažymos nepateikimo ir kvalifikacijos nekėlimo sprendime nurodė, kad Advokatų garbės teismas mano, jog galima advokatams, kurie iki jų drausmės bylos nagrinėjimo pašalino visus nustatytus pažeidimus, dėl kurių buvo iškelta jų drausmės byla, drausminės nuobaudos neskirti, tikintis, jog šių advokatų drausmės bylos iškėlimas ir nagrinėjimas buvo pakankamas suprasti ir pašalinti padarytus pažeidimus bei užtikrinti advokatui tenkančių prievolių tinkamą vykdymą ateityje. Tiems, kurie nepašalino vieno pažeidimo, buvo skirta pastaba; nepašalinusiems dviejų pažeidimų skirtas papeikimas; tiems, kurie nepašalino trijų pažeidimų, – skirti viešai skelbiami papeikimai, tačiau jei advokatai, kurie padarė keturis pažeidimus ir nepašalino nė vieno, o advokato padėjėjai, padarė visus tris pažeidimus ir jų nepašalino, Advokatų garbės teismo vertinimu, yra pagrindas konstatuoti, kad jie pakankamai ilgą laiką sistemingai ir sąmoningai vengė atlikti Advokatūros įstatymo ir Lietuvos advokatų etikos kodekso numatytas pareigas be pateisinamos priežasties, elgėsi nerūpestingai ir nepateisinamai aplaidžiai, todėl toks elgesys vertintinas kaip šiurkštus Advokatūros įstatymo, Lietuvos advokatų etikos kodekso reikalavimų bei advokato veiklos pažeidimas, ir pripažinti, jog advokatai tokiu poelgiu pažemino advokato vardą ir taikyti griežtą drausminę atsakomybę – siūlyti panaikinti Lietuvos advokatūros sprendimą pripažinti asmenį advokatu ir išbraukti advokato padėjėją iš Lietuvos advokatų padėjėjų sąrašo. Advokatų garbės teismas neturėjo realaus pagrindo tikėti, kad advokatai pašalins nustatytus tęstinius pažeidimus ir jų nebedarys, todėl Advokatų garbės teismas 2014-04-17 sprendimu keturis advokatų padėjėjus išbraukė iš advokatų padėjėjų sąrašo ir trijų advokatų atžvilgiu pasiūlyta Lietuvos advokatūros Advokatų tarybai panaikinti Lietuvos advokatūros sprendimus pripažinti asmenis advokatais.

Advokatų garbės teismas ataskaitiniu laikotarpiu taikė poveikio priemonę – advokatų veiklos sustabdymą. Nagrinėjant advokatų ir advokatų padėjėjų drausmės bylas dėl įmokų advokatūrai nesumokėjimo, dėl sveikatos patikrinimo pažymos nepateikimo ir profesinės civilinės atsakomybės privalomojo draudimo poliso kopijos nepateikimo (šios bylos, pakeitus Advokatų drausmės bylą nagrinėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą 2012 m. balandžio 20 d. visuotiniame advokatų susirinkime ir paskelbtą 2012 m. birželio 15 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministro įsakymu Nr. 1R-160 (toliau – Aprašas), buvo nagrinėjamos rašytinio proceso tvarka), atsižvelgta į faktą, kad drausmės bylą nagrinėjimo metu nustatyti pažeidimai,

susiję su sveikatos pažymų ir (ar) advokato profesinės civilinės atsakomybės draudimo poliso nepateikimu, sukelia riziką, kad tokį pažeidimą (pažeidimus) darantys asmenys galbūt neatitinka imperatyvių reikalavimų ir sąlygų turėti advokato statusą ir (ar) vykdyti advokato veiklą, todėl Advokatų garbės teismas, vadovaudamasis Aprašo 62.4 punktu, taikė laikiną advokato veiklos uždraudimą 7 advokatams ir padėjėjams, kol nebus pašalinti konkretūs pažeidimai. Pažymėtina, kad toks sprendimas priimtas 2014-04-17 Advokatų garbės teismo posėdyje ir sprendime nurodyta, kad sprendimu nustatytas advokato ir advokato padėjėjo veiklos laikinas draudimas taikomas nuo 2014 m. gegužės 31 d., jeigu iki šio termino pabaigos atitinkamas advokatas ir advokato padėjėjas nepašalins nustatyto pažeidimo, dėl kurio laikinai uždraudžiama jo veikla.

2009 m. visuotiniame advokatų susirinkime buvo nutarta informuoti advokatus, kam ir už ką Advokatų garbės teismas skyrė viešai paskelbiamą papeikimą. Minėta, kad per atskaitinį laikotarpį ši drausminė nuobauda buvo skirta 11 advokatų ir 2 advokato padėjėjams:

*Lietuvos advokatūros Advokatų garbės teismas 2013-04-18 sprendimu **advokato Ričardo Ralio** drausmės byloje konstatavo, kad:*

- *Lietuvos advokatūros įstatymo 39 str. nuostatos įpareigoja advokatą sąžiningai atlikti savo pareigas, laikytis duotos advokato priesaikos ir įstatymų. Lietuvos advokatų etikos kodekso 1.2 p. įtvirtinta principinė nuostata, jog advokato profesinė veikla reikalauja laikytis teisinių ir moralinių įsipareigojimų klientui, teismams ir kitoms institucijoms, advokato profesijai ir visuomenei. Lietuvos advokatų etikos kodekso 1.3 p. įpareigoja advokatą visada saugoti profesinę garbę ir orumą bei nediskredituoti advokato vardo, duotos priesaikos ir teisingumo idėjos. Vienas iš advokatų veiklos principų yra neprikaištingas elgesys (Advokatūros įstatymo 5 str. 6 d.), todėl advokatas privalo nediskredituoti advokato vardo, kad nei klientas, nei priešingos šalies atstovas, nei teismai, nei teisėsaugos institucijos nesuabejotų advokato veiksmų teisėtumu. Advokato funkcija – užtikrinti asmens teisę į tinkamą teisių gynimo procesą, t. y. dalyvauti atliekant procesinius veiksmus ir stebėti, ar juos atliekantys pareigūnai laikosi teisės aktų nustatytų jų atlikimo sąlygų ir tvarkos, o nustačius pažeidimus, imtis procesinių priemonių, kad tokie pažeidimai būtų pašalinti.*
- *Advokatas, nedalyvavęs atliekant procesinį veiksmą, negali būti įsitikinęs, kad šis veiksmas buvo atliktas teisėtai ir nepažeidžiant jo ginamojo teisių ir teisėtų interesų, todėl negali pasirašyti ir tokio procesinio veiksmo protokolo.*

Advokatas R. Ralys, pasirašydamas akistatos, kurioje neda-lyvavo, protokolą, pažeidė ne tik išvardytus Advokatūros įstatymo ir Lietuvos advokatų etikos kodekso reikalavimus, bet ir pažemino advokato vardą, sumenkino Lietuvos advokatūros kaip institucijos autoritetą.

Advokatų garbės teismas 2013-04-18 sprendimu **advokatui Ričardui Raliui skyrė drausminę nuobaudą – viešai paskelbiamą papeikimą.**

* * *

Lietuvos advokatūros Advokatų garbės teismas 2013-10-10 spren-
dimu **advokato Jurijaus Kovalenko** drausmės byloje konstatavo, kad:

- Advokato lojalumas klientui yra sėkmingo advokato ir kliento bendradarbiavimo ir tinkamo advokato funkcijų vykdymo *conditio sine qua non*, sukelianti advokato pareigą paslaugas klientui teikti taip, kad tai labiausiai atitiktų kliento interesus. Lojalumo klientui principas įpareigoja advokatą užtikrinti advokato ir kliento tarpusavio santykių sąžiningumą. Advokatas privalo iki sutarties su klientu pasirašymo sudaryti tinkamą galimybę klientui susipažinti su visomis sutarties sąlygomis, visas sutarties sąlygas jam tinkamai atskleisti bei išsamiai informuoti klientą apie atlyginimo už teikiamas teisines paslaugas dydį, jo apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką. Advokato nustatomas teikiamų paslaugų atlyginimas turi būti sąžiningas ir protingas, atitikti atliekamo darbo ir sąnaudų apimtį, pavidimo sudėtingumą ir advokato paslaugų kokybę. Advokatas privalo nuolat ir sąžiningai informuoti klientą apie pavidimo vykdymo eigą, derinti savo veiksmus su klientu ir atsižvelgti į kliento samprotavimus ir argumentus, nedelsdamas informuoti klientą apie visus esminius pavidimo vykdymo įvykius, kad klientas galėtų laiku priimti sprendimą. Šiuos išvardintus esminius advokatūros principus advokatas pažeidė savo klientės atžvilgiu.
- Advokatų garbės teismas, vertindamas pareiškėjos argumentus, kad ji mamos vardu sudariusi teisinių paslaugų sutartį (toliau – sutartį) su advokatu ieškiniui dėl žalos atlyginimo parengti, ir priešingus advokato argumentus, jog jis turėjo suteikti visai kitas paslaugas – stebėti, ar nepaduotas ieškinys prieš pareiškėjos motiną, ir jeigu jis bus paduotas per 2012 metus – atstovauti jai teisme (nepaisant to fakto, kad toks tekstas įvardytas teisinių paslaugų sutartyje), konstatuoja, jog minėta Advokato pozicija laikytina nesąžininga kliento atžvilgiu. Advokatų garbės teismas tai konstatuoja nepaisant to, kad tokios paslaugos įrašytos teisinių paslaugų sutartyje, nes, kaip minėta, advokato sąžiningu-

mas ir lojalumas kliento atžvilgiu yra privaloma pareiga, o susitarimas, kuris apibrėžtas sutartyje, yra nelogiškas, nesąžiningas ir prieštarauja šalių elgsenai sutarties galiojimo metu. Jeigu šalys būtų susitarusios dėl teisinių paslaugų – stebėti ir laukti, ar byla bus paduota, tai būtų nelogiška, kad klientė, nesulaukusi metų pabaigos, pati inicijuotų sutarties nutraukimą, pati atliktų savo vardu turėto pareikšti ieškinio paieškas teismuose, jeigu advokatas tokio ieškinio rengti net nebūtų pažadėjęs. Be to, tokia teisinė paslauga – laukti ieškinio ir už tai gauti atlygį yra nebūdinga advokato teikiamoms paslaugoms. Nesąžininga yra laikytina sutarties sąlyga, kad sutartyje nurodytas susitarimas, kad jeigu sutartis bus nutraukta per 2012 metus, tai honoraras nebus gražinamas. Iš tokios formuluotės susidaro situacija, kad jeigu sutartis nebūtų buvusi nutraukta per 2012 metus, tai advokatas turėtų gražinti honorarą, vadinasi, jeigu advokatas ieškinio laukimą mano esant teisine paslauga, tai pagal sutartį ją tinkamai įvykdęs (išlaukęs bylos visus metus) advokatas honoraro negauna, o jeigu sutartis nutraukiama nesulaukus 2012 metų pabaigos, t. y. neatlikus sulygto darbo iki galo, advokatas honorarą gauna. Toks teisinių paslaugų teikimas yra laikytinas nesąžiningu kliento atžvilgiu, juolab kad Advokatas bylos nagrinėjimo metu neįrodė jokių teisinių paslaugų teikimo nuo sutarties sudarymo dienos iki sutarties nutraukimo dienos, išskyrus įvardytą laukimą ieškinio, kurį galbūt gali paduoti priešinga pusė.

- Advokatų garbės teismas nenustatė, kad advokatui pateiktų klientės duomenų nepakako ieškiniui parengti (visi dokumentai, reikalingi ieškiniui parengti, buvo surinkti iki teisinių paslaugų sutarties sudarymo dienos). Taip pat teismas nenustatė jokio logiško motyvo, kuris sudarytų pagrindą pareiškėjai sąmoningai iškraipyti buvusius įvykius turint tikslą apkalbėti advokatą. Advokatas byloje bandė įrodinėti, kad jis bendravo ne su pareiškėja, o su jos motina (savo kliente), tačiau iš advokato ir pareiškėjos įvardyto apibūdinimo, kaip atrodo pareiškėjos motina, susidarė pagrįsta abejonė, ar advokatas bent kartą buvo susitikęs su kliente. Toks advokato poelgis, kai jis bandė klaidinti Advokatų garbės teismą apkalbėdamas pareiškėją, taip pat vertinamas neigiamai.
- Pareiškėjai nutraukus sutartį advokatas gražino tik dalį honoraro. Visa tai leidžia daryti išvadą, kad Advokatas savo kliento atžvilgiu iš esmės netinkamai vykdė pareigą būti teisingos elgsenos pavyzdžiu; netinkamai atstovavo; elgėsi nedorai; diskreditavo advokato vardą, duotą priešaišką ir teisingumo idėją; pažeidė klientės teisėtus lūkesčius; sąžiningumo principą ir tradicines advokato vertybes, kurių

laikytis yra advokato profesinė pareiga; kliento atžvilgiu vykde profesinę veiklą neprofesionaliai ir nepareigingai bei priekaištingai; pažeidė lojalumo klientui principus; nesuteikė sutartų teisinių paslaugų, nepaisė atidumo ir rūpestingo reikalavimų, savo elgesiu sudarė pagrindą pareiškėjai nepasitikėti advokatu. Advokatų garbės teismas negali įpareigoti advokato grąžinti honorarą, gautą už neatliktas teises paslaugas, nes tai sprendžia bendrosios kompetencijos teismas, tačiau mano, kad grąžinti honorarą, gautą už neįvykdytas teises paslaugas, yra advokato pareiga ir vienas iš būdų reabilituoti advokato vardą.

*Advokatų garbės teismas 2013-10-10 sprendimu **advokatui Juriui Kovalenko skyrė drausminę nuobaudą – viešai paskelbiamą papeikimą.***

* * *

1. Dėl advokato nepriklausomumo principo užtikrinimo

Vienas iš advokatų veiklos principų yra advokato veiklos laisvė ir nepriklausomumas (Advokatūros įstatymo 5 str. 1 p.). Advokato laisvė ir nepriklausomumas nesuderinami su sandoriais, sąlygojančiais advokato, vykdančio profesinę veiklą, pavaldumą kitam asmeniui, ir (ar) dėl advokato paslaugų teikimo kito asmens klientams, kai tas asmuo nėra advokatas ar juridinis asmuo, įsteigtas teisės aktų nustatyta tvarka advokato profesinei veiklai vykdyti. Advokatas pagal drausmės byloje turimus duomenis savo veiksmais iš esmės pažeidė advokato laisvės ir nepriklausomumo principus suteikdamas teisę juridiniam asmeniui (įsteigtam teisės aktų nustatyta tvarka ne advokato profesinei veiklai vykdyti) vykdyti advokato profesinę veiklą jo vardu.

Advokatūros įstatymu advokatas įpareigotas užtikrinti korespondencijos priėmimą savo registruotos buveinės adresu ir taip užtikrinti klientų konfidencialumą (Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 5 str. 4 ir 5 p., 22 str. 1 ir 5 d.), o advokatas procesinių dokumentų korespondencijos priėmimo adresą nurodė ne savo kontoros, o minėto juridinio asmens adresą.

Remiantis byloje nustatytais faktais ir duomenimis, įvardyti advokato veiksmai iš esmės pažeidžia advokato nepriklausomumo principą. Toks advokato poelgis yra nesuderinamas su Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo, Lietuvos advokatų etikos kodekso reikalavimais, įtvirtinančiais advokatų veiklos teisėtumo ir nepriekaištingo elgesio principus, bei advokato teisiniais ir moraliniais įpareigojimais advokato profesijai ir visuomenei, diskredituoja advokato vardą.

Advokatų garbės teismas konstatuoja, kad advokatas privalo užtikrinti jam deleguotą profesijos nepriklausomumo princi-

pą, todėl advokato sąmoningas nepriklausomumo garantijų atsisakymas yra netoleruotinas visų advokatų veikloje.

2. Dėl teisinių paslaugų sutarties sudarymo tvarkos

Pagal Advokatūros įstatymo 48 straipsnį advokatas ir klientas dėl teisinių paslaugų susitaria pasirašydami dvišalę sutartį, kurioje aptariama advokato ir kliento pavidimo apimtis bei honoraras, o atstovavimo sutartis patvirtina tik advokatui suteiktų įgaliojimų apimtį ir negali būti tapatinama su teisinių paslaugų sutartimi ir jos nepakeičia. Todėl nepakanka su klientu sudaryti vieną atstovavimo sutartį, būtina sudaryti sutartį ir dėl teisinių paslaugų. Šias privalomas normas advokatas pažeidė, nes su savo klientais nesudarė teisinių paslaugų teikimo sutarties, o sudarė tik atstovavimo sutartį.

3. Advokatas pažeidė bendradarbiavimo su advokatūros organais pareigą

Lietuvos advokatų etikos kodekso 12.4 punkte numatyta, kad tuo atveju, jeigu advokatūros organas (ar jo vadovas) kreipiasi į advokatą koku nors klausimu ar prašo paaiškinti aplinkybes, susijusias su advokato profesine veikla, advokatas privalo per rašte nurodytą terminą pateikti prašomą paaiškinimą, advokato ir advokatūros organų santykiai grindžiami abipuse pagarba ir geranoriška pagalba. Bylos duomenys rodo, kad Advokatų tarybai ir Advokatų garbės teismui advokatas be teisėto pagrindo atsisakė pateikti prašytus dokumentus, iš jų ir teisinių paslaugų sutartis, motyvuodamas dokumentų konfidencialumu. Tai leidžia teigti, kad advokatas sąmoningai tinkamai nebendradarbiavo su Lietuvos advokatūros organais ir tuo pažeidė Lietuvos advokatų etikos kodekso 12.4 punkto reikalavimą.

Advokatų garbės teismas pasirinko nuobaudos rūšį taip pat turėdamas tikslą informuoti visus advokatus, kad nepriklausomumo principų atsisakymas yra nesuderinamas su advokato įstatyminėmis teisėmis ir pareigomis.

Už minėtus pažeidimus Lietuvos advokatų garbės teismas 2013-03-21 sprendimu advokatei **Snaiguolei Mažeikienei**, o 2013-10-10 sprendimu advokatui **Rimui Alijui Kalkiui skyrė viešai skelbiamą papeikimą.**

* * *

Lietuvos advokatūros Advokatų garbės teismas 2014-04-17 sprendimais drausmės byloje konstatavo, kad:

- *Advokatų profesinės etikos kodekso 12.3 punkte nustatyta, kad advokatas privalo vykdyti advokatūros organų sprendimus ar nutarimus, o remiantis Lietuvos advokatū-*

ros įstatų 26.1 punktu kas mėnesį advokatai ir advokatų padėjėjai advokatūrai moka visuotinio susirinkimo nustatyto dydžio įmoką (šiuo metu advokatai moka po 100 Lt per mėnesį, o advokatų padėjėjai – po 70 Lt). Pagal įstatų 26.4 punktą Lietuvos advokatūros nario, nesumokėjusio visuotinio susirinkimo nustatytos įmokos, narystė Advokatų tarybos sprendimu gali būti panaikinama praėjus šešioms mėnesiams po to, kai baigėsi laikotarpis, už kurį nesumokėta eilinė įmoka. Advokatai, ilgą laiką nemokantys nustatytų įmokų dėl nerūpestingumo ar šios prievolės vengimo, negerbia bendrai priimtų sprendimų ir tų advokatų, kurie šią pareigą atlieka laiku. Todėl jie pažeidžia Advokatų profesinės etikos kodekso 12.3 punkto, Lietuvos advokatūros įstatų 26.1 punkto reikalavimus.

- Lietuvos Respublikos advokatūros įstatyme nustatyti imperatyvūs reikalavimai advokato statusui įgyti ir turėti (7 str.) ir praktikuojančio advokato statusui įgyti ir turėti (17 str.). Aiškinant šių normų įstatyminę svarbą ir esmę minėtuose straipsniuose įvardyti imperatyvūs reikalavimai turi būti užtikrinti ne tik tampant advokatu ar praktikuojančiu advokatu, bet ir visu laikotarpiu, kai asmuo laikomas praktikuojančiu advokatu ar advokatu. Minėtų reikalavimų nesilaikymas nuo jų pasibaigimo ar nevykdymo momento užkerta advokatui teisę būti advokatu arba praktikuojančiu advokatu. Remiantis minėtais Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo imperatyviais reikalavimais (7 ir 17 str.), asmuo negali būti laikomas advokatu, jeigu jis turi sveikatos sutrikimų, dėl kurių negalėtų atlikti advokato pareigų. Sveikatos sutrikimų neturint rodo medicinos pažyma, kurią advokatas privalo pateikti Lietuvos advokatūrai. Advokatas, nepatekęs minėtos pažymos, neatitinka imperatyvių sąlygų būti laikomas advokatu (7 str.). Advokatas negali praktikuoti (verstis advokato praktika), jeigu nėra apsidraudęs advokato ar advokatų profesinės bendrijos profesinės civilinės atsakomybės draudimu. Advokato pareigos įrodyti Lietuvos advokatūrai, kad yra įvykdyta sąlyga apsidrausti, baigiasi, kai advokatas Lietuvos advokatūrai pateikia draudimo liudijimo (poliso) kopiją (20 str.), o to nepadarius yra laikoma, kad advokatas neatitinka imperatyvių sąlygų būti laikomas praktikuojančiu advokatu (17 str.).

- Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 39 straipsnio 1 dalies 5 punkte bei Lietuvos advokatūros įstatų 25.3 punkte numatyta, kad advokatas privalo nuolat tobulinti savo profesinę kvalifikaciją Lietuvos advokatūros nustatyta tvarka. Lietuvos advokatūros advokatų tarybos sprendime „Dėl kvalifikacijos tobulinimo“ numatyta, kad per vienerius metus praktikuojantys advokatai, tobulin-

dami savo kvalifikaciją, privalo surinkti ne mažiau kaip: jei praktikuoja trumpiau nei 5 metus – 6 balus, jei daugiau nei 5 metus – 3 balus. Advokatų padėjėjai per vienerius praktikos metus turi surinkti bent 12 balų. Kvalifikacijos tobulinimo balai suteikiami už dalyvavimą konferencijose, monografijų, vadovėlių ar straipsnių publikavimą ir kt. atvejais, numatytais Advokatų tarybos sprendime. Nesurinkę reikiamo kvalifikacijos balų skaičiaus advokatai ir advokatų padėjėjai pažeidžia Advokatūros įstatymo 39 straipsnio 1 dalies 5 punktą, neatlieka pareigos nuolat tobulinti savo profesinę kvalifikaciją;

- Lietuvos advokatūros Advokatų tarybos 2005 m. birželio 30 d. sprendimu yra patvirtinta Advokatų padėjėjų praktikos atlikimo tvarka, kurios 3.2 ir 3.3 punktuose nurodoma, kad per septynias dienas, pradėjęs advokato padėjėjo praktiką, advokato padėjėjas privalo suderinti su vadovu praktikos atlikimo programą. 8.2 punkte nustatyta, kad advokato padėjėjas praktiką atlieka pagal suderintą praktikos atlikimo programą. Ataskaita turi būti pateikta Advokatų tarybai per 3 mėnesius nuo nustatyto ataskaitos pateikimo termino dienos (6 mėn. ataskaita – per 3 mėn. suėjus 6 mėn. terminui nuo įrašymo į advokatų padėjėjų sąrašą dienos, metų ataskaita – per 3 mėn. suėjus metų terminui nuo įrašymo į advokatų padėjėjų sąrašą dienos, 1,5 metų – per 3 mėn. suėjus 1,5 metų terminui nuo įrašymo į advokatų padėjėjų sąrašą dienos, 2 metų – per 3 mėn. suėjus 2 metų terminui nuo įrašymo į advokatų padėjėjų sąrašą dienos). Aptariamoms tvarkoms 8.4 punkte nurodoma, kad ataskaitos nepateikimas laiku be pateisinamos priežasties yra Lietuvos advokatų etikos kodekso pažeidimas, už kurį gali būti taikoma drausminė atsakomybė;

- Advokatų garbės teismas, išnagrinėjęs advokatų drausmės bylas už įmokų bendriems advokatūros reikalams nemokėjimą laiku; už advokato profesinės civilinės atsakomybės draudimo pažeidimą ir už sveikatos pažymos nepateikimą ir atsižvelgęs į nustatytus ir nepašalintus imperatyvius Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 7 str. ir / ar 17 str. pažeidimus; atsižvelgęs į faktą, kad nustatyti pažeidimai yra tęstiniai; taip pat į tai, kad 2012-04-20 visuotiniame advokatų susirinkime viešai buvo išsakytas aiškus susirūpinimas dėl advokatų minėtų imperatyvių pažeidimų ir jų neleistinumo advokatų veikloje,

2014-04-17 sprendimais advokatams: Donatui Matijošaičiui, Romualdui Vitkui, Stanislovui Nalivaikai, Arūnui Dągiliui, Romualdui Pėstininkui, advokato padėjėjams Justui Babarskui, Miroslovai Dančिन skyrė drausminę nuobaudą – viešai paskelbiamą papeikimą.

* * *

Lietuvos advokatūros Advokatų garbės teismas 2013-09-05 sprendimu advokato Ramūno Petrėčio drausmės byloje konstatavo, kad:

- Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 39 straipsnis įpareigoja advokatą sąžiningai atlikti savo pareigas ir laikytis Lietuvos advokatų etikos kodekso reikalavimų, duotos priesaikos ir įstatymų. Advokato profesinė veikla reikalauja laikytis teisinių ir moralinių įsipareigojimų ne tik klientui, teismams ir kitoms institucijoms, advokato profesijai, bet ir visai visuomenei. Lietuvos advokatų etikos kodekso 6.6 punkte įtvirtinta, kad advokatas konsultuotų, gintų klientą ir jam atstovautų sąžiningai, rūpestingai ir protingai. Advokatas visur ir visada turi žinoti ir suvokti, kad jo elgsenai tiek institucijose, kur jis vykdo savo profesinę veiklą, tiek viešojoje erdvėje, ir jo profesinei veiklai yra taikomi aukštesni atsakomybės standartai, todėl advokatas privalėjo savo pareigas vykdyti atidžiai, rūpestingai. Drausmės byloje nustatyta, kad advokatas ketino dalyvauti teismo posėdyje ir atlikti savo profesinę pareigą būdamas neblaivus, jam nustatytas 2,08 promilijų girtumas. Pažymėtina, kad savo paaiškinime advokatas neneigė, kad teismo posėdyje dalyvavo apgirtęs. Tokiu elgesiu advokatas R. Petrėtis pažeidė nurodytas advokato profesinę veiklą, reglamentuojančias normas, profesinės ir bendrosios etikos principus.
- Nutraukus teisinių paslaugų sutartį su klientu advokatas privalo elgtis profesionaliai, rūpestingai ir per protingai trumpą laiką teismui pateikti informaciją apie sutarties su klientu nutraukimą. Byloje nėra duomenų, kad būtų buvusios objektyvios aplinkybės, kliudžiusios advokatui tai padaryti iki teismo posėdžio pradžios, todėl advokato neatvykimas į teismo posėdį ir nepranešimas apie sutarties nutraukimą iki teismo posėdžio yra laikytinas advokato profesionalumo ir rūpestingumo pažeidimu.
- Advokatų profesinės etikos kodekso 12.3 punkte nustatyta, kad advokatas privalo vykdyti advokatūros organų sprendimus ar nutarimus, o pagal Lietuvos advokatūros įstatų 26.1 punktą, kas mėnesį advokatai ir advokatų padėjėjai advokatūrai moka 2007 m. balandžio 20 d. visuotinio susirinkimo nustatyto dydžio įmoką (dabar po 100 Lt per mėnesį). Pagal įstatų 26.4 punktą Lietuvos advokatūros nario, nesumokėjusio visuotinio susirinkimo nustatytos įmokos, narystė Advokatų tarybos sprendimu gali būti panaikinama praėjus šešioms mėnesiams po to, kai baigėsi laikotarpis, už kurį nesumokėta eilinė įmoka. Advokatai, ilgą laiką nemokantys nustatytų įmokų dėl nerūpestingumo ar šios prievolės vengimo, negerbia bendrai priimtų

sprendimų ir tų advokatų, kurie šią pareigą atlieka laiku. Todėl jie pažeidžia Advokatų profesinės etikos kodekso 12.3 punkto, Lietuvos advokatūros įstatų 26.1 punkto reikalavimus. Sprendimo iškelti drausmės bylą advokatui Ramūnui Petrėčiui priėmimo metu advokato įsiskolinimas Lietuvos advokatūrai buvo 5000 litų.

- Lietuvos Respublikos advokatūros įstatyme nustatyti imperatyvūs reikalavimai advokato statusui įgyti ir jį turėti (7 str.) ir imperatyvūs reikalavimai praktikuojančio advokato statusui įgyti ir turėti (17 str.). Aiškinant šių normų įstatyminę svarbą ir esmę minėtuose straipsniuose įvardyti imperatyvūs reikalavimai turi būti užtikrinti ne tik tampant advokatu ar praktikuojančiu advokatu, tačiau ir visu laikotarpiu, kai asmuo laikomas praktikuojančiu advokatu ar advokatu. Minėtų reikalavimų nesilaikymas nuo jų pasibaigimo ar nevykdymo momento užkerta advokatui teisę būti advokatu arba praktikuojančiu advokatu. Remiantis minėtais Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo imperatyviais reikalavimais (7 ir 17 str.) asmuo negali būti laikomas advokatu, jeigu turi sveikatos sutrikimų, dėl kurių negalėtų atlikti advokato pareigų. Sveikatos sutrikimų neturėjimą įrodo medicinos pažyma, kurią advokatas privalo pateikti Lietuvos advokatūrai. Advokatas, nepateikęs pažymos, neatitinka imperatyvių sąlygų būti laikomas advokatu (7 str.). Advokatas negali praktikuoti (verstis advokato praktika), jeigu nėra apsidraudęs advokato ar advokatų profesinės bendrijos profesinės civilinės atsakomybės draudimu. Advokato pareiga įrodyti Lietuvos advokatūrai, kad yra įvykdyta sąlyga apsidrausti, pasibaigia, kai advokatas Lietuvos advokatūrai pateikia draudimo liudijimo (poliso) kopiją (20 str.), o to nepadarius yra laikoma, jog advokatas neatitinka imperatyvių sąlygų būti laikomas praktikuojančiu advokatu (17 str.). Lietuvos advokatūra nebuvo gavusi iš advokato R. Petrėčio jokių duomenų apie 2013-06-13 sprendimo priėmimo metu galiojantį advokato profesinės civilinės atsakomybės draudimą. Advokatas Ramūnas Petrėtis sveikatos pažymos Lietuvos advokatūrai nebuvo pateikęs nuo 2010-06-30.
- Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 22 straipsnyje numatyta, kad advokato darbo vietoje darbo dienomis turi būti užtikrintas korespondencijos priėmimas. Advokato Ramūno Petrėčio darbo vieta yra Advokato R. Petrėčio kontoroje, kuri įregistruota adresu Smolensko g. 1, Vilniuje. Lietuvos advokatūros siunčiama advokatui skirta korespondencija grąžinama siuntėjui su kurjerio žyma „Persikraustė“ ir „Neatsiėmė“, o apie R. Petrėčio darbo vietos adresą pasikeitimą Lietuvos advokatūra nėra informuota. Esant

tokioms aplinkybėms advokatas laikomas pažeidusiu Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 22 straipsnio reikalavimus, keliamus jo darbo vietai.

Advokatų garbės teismas 2013-09-05 sprendimu advokatai Ramūnui Petrėčiui skyrė drausminę nuobaudą – viešai paskelbiamą papeikimą.

* * *

Lietuvos advokatūros Advokatų garbės teismas 2014-05-08 sprendimu advokato Valterio Alekno drausmės byloje konstatavo, kad:

- *Advokatas yra savo kliento atstovas, kuris turi įgyvendinti tikruosius kliento teisinius ketinimus nepažeisdamas teisės akty, profesinės etikos ir laikydamasis teisinio profesionalumo. Advokatas, vykdydamas kliento teisinį atstovavimą, privalo nustatyti tikrąją kliento valią ir neišėti už jos ribų, o to nepadaręs arba viršijęs įgaliojimų ribas advokatas laikomas piktnaudžiaujančiu savo teisėmis.*
- *Advokato Valterio Alekno drausmės byloje nustatyta, kad advokatas, nesužinojęs tikrosios kliento valios, kliento vardu atstovavo jam teisme, o tai laikytina piktnaudžiavimu advokato teisėmis.*

Advokatų garbės teismas 2014-05-08 sprendimu paskyrė advokatui Valteriui Aleknai viešai paskelbiamą papeikimą.

* * *

Advokatų garbės teismas papildomai nori pažymėti tai, ką akcentavo priimtuose savo sprendimuose:

- Jeigu advokatai vykdo veiklą ne per profesinę bendriją, teisinių paslaugų sutartys turi būti sudaromos ne tarp Advokatų kontoros ir kliento, nes Advokatų kontora nėra juridinis asmuo, todėl šiuo atveju yra netinkama teisinių paslaugų sutarties šalis. Teisinių santykių subjektas yra konkretus advokatas.
- Pagal Advokatūros įstatymo 48 straipsnio nuostatas advokatas ir klientas dėl teisinių paslaugų susitaria pasirašydami dvišalę sutartį, kurioje aptariama advokato ir kliento pavidimo apimtis ir honoraras. Teisinių paslaugų teikimo sutartyje inter alia turėtų būti aptariama, kokias teises paslaugas advokatas įsipareigoja teikti klientui ir kokio dydžio honorarą klientas turėtų sumokėti už konkrečias teises paslaugas, o atstovavimo sutartis patvirtina tik advokatui suteiktą įgaliojimų apimtį ir negali būti tapatinama su teisinių paslaugų teikimo sutartimi ir jos nepakeičia. Todėl nepakanka su klientu sudaryti vien atstovavimo sutartį, būtina sudaryti ir teisinių paslaugų sutartį.
- Advokatas negali priimti vykdyti pavidimo teikti teises paslaugas asmenims, su kuriais nėra sudaręs teisinių

paslaugų sutarties. Advokato profesinė veikla yra atlygintų paslaugų teikimas ir savo turiniu atitinka pavidimo sutarties sampratą. Todėl pavidimo priėmimas teikti paslaugas ne klientui neatitinka LR CK 6.759 str. 1 d. reikalavimų, o taip pat tokio pavidimo priėmimas nesuderinamas su Lietuvos advokatų etikos kodekso 6.6 p. nuostatomis, įpareigojančiomis advokatą konsultuoti, ginti klientą ar jam atstovauti sąžiningai, rūpestingai ir protingai.

- Vienas iš advokatų veiklos principų yra nepriekaištingas elgesys (Advokatūros įstatymo 5 str. 6 d.), todėl advokatas privalo nediskredituoti advokato vardo, kad nei klientas, nei priešingos šalies atstovas, nei teismai, nei teisėsaugos institucijos nesuabejotų advokato veiksmų teisėtumu. Lietuvos Respublikos advokatūros įstatymo 39 straipsnio nuostatos įpareigoja advokatą sąžiningai atlikti savo pareigas, laikytis Lietuvos advokatų etikos kodekso reikalavimų ir elgtis dorai bei pilietiškai, savo veikloje laikytis duotos priesaikos ir įstatymų. Atstovaudamas klientui ir veikdamas kliento vardu, advokatas turi elgtis taip, kad jo veiksmai nežemintų kitų asmenų autoriteto, neįžeistų jų orumo, garbės, netrikdytų institucijos, kurioje advokatas veikia kliento vardu, normalios veiklos. Advokatas, net ir esant tokiam kliento pavidimui, negali teikti tokių reikalavimų, kurie tiesiogiai prieštarauja įstatymui. Rašydamas tokius nepagrįstus reikalavimus, advokatas klaidino ne tik savo klientą, bet ir raštų adresatą. Rašytuose prašymuose ir pareiškimuose advokatų kalba ir tonas negali žeminti kitų asmenų autoriteto, nes tai diskredituoja advokato profesiją ir žemina jos prestižą.
- Advokato ir kliento santykis yra specifinis teisinis santykis, daugiausia grindžiamas kliento pasitikėjimo advokatu principu. Konkretus advokato klientas turi teisėtą pagrindą pagal savo advokato tiek profesinę veiklą, tiek pagal advokato elgesį viešojoje erdvėje daryti prielaidas apie visą šalies teisinę sistemą. Advokatas susirašinėdamas su klientu elektroniniu paštu taip pat turi laikytis kalbos kultūros.
- Jeigu tarp advokato ir kliento susiklosto ne tik teisinių paslaugų santykiai, bet ir komerciniai santykiai, gali būti pažeidžiami lojalumo klientui ir interesų konflikto vengimo advokato veikloje principai. Advokatų garbės teismas, aiškindamas advokatų veiklos principų taikymo ribas, laiko, kad jos nėra apibrėžtos statiška. Jeigu yra kliento prielaida, kad šie principai gali būti pažeisti, advokatas, būdamas profesionalus teisininkas, privalo veikti nedelsdamas ir aktyviai, kad pašalintų kliento abejones dėl galimo advokato veiklos principų pažeidimo.

- Advokatų garbės teismas formuoja principinę nuostata, kad atstovavimas prieš buvusį klientą, nesant aiškiai išreikšto jo sutikimo, galimas esant bent dviejų sąlygų visetui. Pirma, turi būti praėję pakankamai laiko nuo advokato ir buvusio kliento santykių pabaigos iki kito asmens pavedimo priėmimo. Atsižvelgiant į kituose teisės aktuose nustatomą atstovavimo apribojimų „senaties terminą“, protingai pakankamas yra vienerių metų terminas, per kurį advokatas neturėtų priimti pavedimo veikti prieš buvusį savo klientą. Antroji sąlyga – buvusio ir naujo klientų pavedimų atskirumas, kuris, atsižvelgiant į konkrečią situaciją, turėtų būti vertinamas daugeliu aspektų, tarp kurių paminėtini ginčo dalyko tapatumas, ginčo teisinių santykių atsiradimo momentas, advokato veiksmai vykdant pavedimus, advokato gautos informacijos pobūdis bei turinys, pan. Tačiau netgi esant prielaidoms advokatui atstovauti prieš buvusį klientą, toks klientas visada turi būti tikras, kad jo advokatui patikėta konfidenciali informacija niekada ir jokiais aplinkybėmis nebus tiesiogiai ar netiesiogiai panaudota prieš jį ar priešingai jo interesams. Advokato atstovavimas prieš buvusį klientą, nesant aiškiai išreikšto jo sutikimo, sudaro realias prielaidas tiek buvusiam, tiek esamam klientui, tiek tretiesiems asmenims manyti, jog gali būti pažeistas interesų konflikto vengimo principas, konfidencialumo užtikrinimo principas, pasitikėjimas advokatu ir advoka-

to geras vardas. Advokatas turi vengti situacijos, kurioje bus suabejota jos etiškumu, ir nustoti veikti prieš buvusį savo klientą, kol neturi jo aiškiai išreikšto sutikimo bei neterminuotai užtikrinti konfidencialumą.

* * *

Kiekvienoje drausmės byloje Advokatų garbės teismas siekė reikiamu atveju ne tiek nubausti advokatą, kiek jam priminti pareigą savo profesinėje veikloje ir elgsenoje vadovautis ne siaurais asmeniniais ar kliento interesais, bet visos advokatų bendruomenės orumo ir garbės principais bei jos nustatytais taisyklėmis ir papročiais.

Advokatų garbės teismas kartu su šia ataskaitinio laikotarpio ataskaita pateikia visos trejų metų kadencijos nagrinėtų bylų suvestinę, kurioje atskleidė nustatytų pažeidimų esminius aspektus, į kuriuos prašo gerbiamų kolegų išimtinio dėmesio, siekiant išvengti analogiškų situacijų ir pažeidimų padarymo, kas neleidžia didinti advokato vardo prestižą ir advokato profesionalumą.

Viliamės, kad mūsų darbas yra paskata visai korporacijai tobulėti ir saugoti klasikines moralės ir dorovės tradicijas.

Advokatų garbės teismo pirmininkas

Mindaugas Kukaitis